

Landskab nr. 5—2020 Årgang 101

Ansv. redaktør
Christina Capetillo,
ph.d., arkitekt MDL MAA
Landskab
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 22 64 38 21
E-mail: landskab@
landskabsarkitekter.dk

Redaktionsudvalg
Margrethe Holmberg (fmd.),
Steen Bisgaard,
Anne Dahl Refshauge,
Tine Gils, Ulrik Kuggas,
Lulu Salto Stephensen,
Anja Boserup (suppl).
Nordisk repræsentation:
Jussi Luomanen, Finland;
Ulla R. Pedersen, Island;
Maja Kozak Dehlin og
Annesofie Milner, Norge;
Sabina Richter, Sverige

Grafisk tilrettelæggelse
Trefold

Korrektur
Tilde Tvedt

Oversættelse til engelsk
Dorte Herholdt Silver

Annoncer
DG Media as
Havneholmen 33, 1561 København V
Steen Håkansson
Telefon: +45 30 94 67 07
E-mail: steen.h@dgmedia.dk
www.dgmedia.dk

Abonnement
Receptionen, Akademisk
Arkitektforening
Telefon: +45 30 85 90 00
E-mail: subscription@
arkitektforeningen.dk
Online: <https://shop.arkitektforeningen.dk/da/35-abonnementer>

Abonnementspriser 2020
I Danmark 1.092 kr. inkl. moms og
forsendelse.
Norden, Grønland og Europa 1.159 kr.
inkl. moms og forsendelse.
Norge er undtaget moms. Denne
fratrækkes.
Øvrige udland 1.089 kr. inkl.
forsendelse.
Løssalg 145 kr. inkl. moms, ekskl.
porto.
Landskab udkommer 8 gange om
året

Udgiver
Danske Landskabsarkitekter
Peter Bangs Vej 30,
2000 Frederiksberg
Telefon: +45 33 32 23 54
www.danskelandskabsarkitekter.dk
i samarbejde med Akademisk
Arkitektforening

Tryk
Stibo Complete, Horsens
Medlem af Danske Specialmedier
ISSN 0023-8066

Forside: Åstrup Have
af Schul Landskab
Foto: Torben Eskerod

Min have 5

My Garden 6

Christina Capetillo

Ellipsehaverne 9

Kjeld Slot

Åstrup Have 14

Norrøn og Schul Landskab ved Jonas Maria Schul

Havebyen 18

Helle Ravn og Peter Dragsbo

Kultiveret vildnis 24

Tine Gils

Toscana i Veksø 26

Steen Bisgaard

Haver i Grønland 28

Finn Larsen

”For Urter og Stoffer og Bøger” 35

Annesofie Feidenhansl Milner og Mette Juhl Jessen

Landskabsarkitekt i jordemoder- rollen 38

Katrine Thuesen

Seks tons CO₂

– Per Gundersens naturhave 40

Steen Bisgaard

På genvisit i baggården 42

Ulrik Kuggas

Bogomtale 44

DL Nyt 46

Min landbohaver i Odsherred – samtale med Jacob Kamp 48

Min have

Min egen have findes endnu ikke i fysisk form, kun som et indre billede. Jeg ved ikke, om jeg nogensinde får en have. Men jeg ved, at ifald det sker, vil jeg komme til den med summen af de haver, der har betydet noget i mit liv, og som jeg er stødt på, enten fysisk og sanseligt eller gennem tekster og billeder. Jeg bærer på erindringen om min svenske mormors have med dens store køkkenhave, bærbuske, frugttræer og dyr – pindsvin, masser af fugle og naboens katte. Kartoffler, krondild, salater, purløg, radiser – alt blev båret ind i køkkenet og kom på middagsbordet i en uendelig udtømmelig strøm sammen med *jordgubbssaft* og *hallonkräm*. Familiens første danske have står for mig som et tidstypisk 1970’er eksperimentarium med bålplads, kar til plantefarvning og urter i potter. Resten var perlegrus, forglemte rosenhave og generisk græsplæne til badminton. Som ung bor jeg i en italiensk universitetsby og starter dagen med morgenkaffe på tagterrassen i den fremlejede lejlighed. Her betragter jeg hver morgen, hvordan kvinden overfor, iført kimono, luger i sin have, mens luften endnu er kølig. En vidunderlig frodig have, der falder i terrasser ned ad bymurens side, med overgroet pergola og frugttræer. Den ro, det ... nærvær! Sidenhen kom mange flere haver, som alle er indlejrede i mig. En dag, så ...

Dette år er ekstraordinært. COVID-19-pandemien har skabt et øget fokus på det nære, og vi er blevet hjemme i sommer – i haverne, på tur i naturen, i byerne, hos hinanden. For at fejre og glædes over kraften og energien i det groede fokuserer dette nummer af *Landskab* på private haver. I haverne oplever vi med alle sanser. I haverne møder vi det dynamiske og organiske, men også struktur og geometri. I mødet med havekunsten opnår vi ny erkendelse om skønhed, poesi, forgængelighed, tidens betydning og livets grundvilkår. Men først skal nogen læse et sted, få en ide, udvikle et greb, forholde sig til økonomi og program m.m. Og så skal tiden gå. Først mange år senere står haven sådan, som landskabsarkitekten så den for sit indre øje. Hendes have.

Christina Capetillo

My Garden

My own garden does not exist in a physical form yet, only as a mental image. I do not know if I will ever have a garden. But I do know that if I do, I am going to approach it with the sum of the gardens that have meant something to me throughout my life, the gardens I have encountered, whether in a physical, sensory manner or in text and images. I carry with me the memory of my Swedish grandmother's garden, with its large kitchen garden, berry bushes, fruit trees and wildlife – hedgehogs, lots of birds and the neighbour's cats. Potatoes, dill, lettuces, chives, radishes – everything carried into the kitchen and put on the dinner table in a steady, inexhaustible flow along with strawberry cordial and raspberry creme. I recall the family's first Danish garden as a typical 1970s experimentarium with a campfire spot, potted herbs and pots for dyeing wool with plants. The rest of the space was fine shingle, a neglected rose garden and a generic lawn for playing badminton. During my youth I live in an Italian university town and start my day with morning coffee on the patio of my rented flat. Every morning I see the woman across the street, dressed in a kimono, weeding her garden while the air is still cool. A lush, wonderful terraced garden that pours down the side of the city wall, with an overgrown pergola and fruit trees. That calm, that ... presence! Later, I encountered many other gardens, all of which are embedded in me.

So, one day ...

This year is extraordinary. The COVID-19-pandemic has turned our focus to our local setting, and we spent the summer at home – in the gardens, on excursions in nature, in the cities, in each other's company. We dedicate this issue to private gardens in order to celebrate and rejoice in the power and the energy of our grown environment. The garden engages all our senses. In the garden we encounter structure and geometry but also dynamic and organic qualities. When we encounter landscape gardening, we gain new insights into beauty, poetry, mortality, the impact of time and the human condition. But first, someone has to read a site, get an idea, develop an approach, consider economics and design. And then ... time has to be allowed to pass. Not until many years later does the garden appear the way the landscape gardener envisioned it in her mind. Her garden.

Christina Capetillo